

תכנית ימית לישראל – שלב ג'

פיתוח אמצעי מדיניות למטרת גילוי, שמירה וטיפוח
המורשת והתרבות האצורים במרחב הימי
ד"ר אסף יסעור

מפגש יועצים 4.2.2015

הטכניון
מכון טכנולוגי
לישראל

TECHNION
Israel Institute
of Technology

תכנית ימית לישראל
ISRAEL MARINE PLAN

טיוטת המלצות למסמך המדיניות: ארכיאולוגיה

ד"ר אסף יסעור-לנדאו

- 1. מאגר מידע לאומי לאתרי עתיקות ומורשת בים:** מאגר לאומי של אתרי עתיקות ואתרי מורשת על בסיס ממ"ג בשתי תצורות: תצורה לציבור הרחב שתהיה פתוחה לחיפוש באינטרנט, עם מגבלה של מיקום האתר המדויק, ותצורה לחוקרים שתהיה פתוחה רק ממספר מסופים באוניברסיטאות ומכוני המחקר שתכלול מיקום מדויק של אתרים כמו גם מטרות אפשריות שאותרו על ידי סקרים של חברות אנרגיה או סקרי קרקעית הים של חיא"ל ואחרים הטעונות בדיקה. בנוסף, יכלול המאגר תיקי חפירה וסקר ודו"חות צלילה סרוקים שיאפשרו לחוקרים גישה למידע שכבר נאסף והוגש לרשות העתיקות

2. חיזוק היחידה הימית של רשות העתיקות לטיפול באתגרי ים עמוק ועלית נפח הפעילות בים

3. הערכת סיכונים ותכנית ניטור

פיילוט מים עמוקים להבנת פוטנציאל אתרי העתיקות: על מנת להבין בכלל את הפוטנציאל של המצאות אתרי העתיקות באזורים העצומים שלגביהם אין ידע כלל, יש לנקוט גישה אקטיבית של סקר מדגמי של אזור נרחב במים הטריטוריאליים והמים הכלכליים.

תכנית גילוי וניטור במים עמוקים: לסקר רב שנתי ושיטתי של המים העמוקים מעבר לעומק צלילה, על ידי שימוש בכלים מתאימים (כולל AUV ו-ROV).

תכנית גילוי ניטור במים רדודים: תכנית רב שנתית ליצירת מפות סקר של אזור המים הרדודים, תוך מתן עדיפות לאזורים הקרובים לאתרי עתיקות חופיים, ולאזורים בהם נתגלו מטעני ושברי ספינות בעבר.

תכנית ניטור של מצב האתרים הידועים, שתכלול חזרה שיטתית לאתרים לאורך השנה בעונות שונות. באתרים רגישים יותקנו חיישנים שיוכלו לבדוק נתונים על שינויים באתר ושיעזרו למניעת הדרדרות מצב אתרים חופיים.

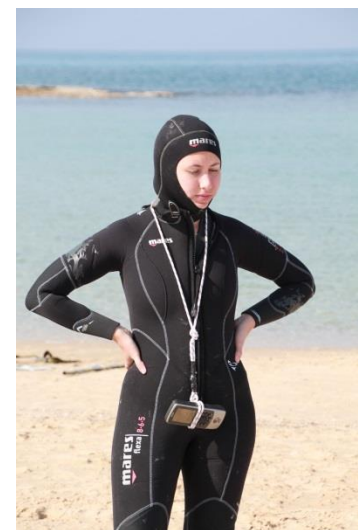

טיוטת המלצות למסמך המדיניות: ארכיאולוגיה

ד"ר אסף יסעור-לנדאו

4. חיזוק ההכשרה המקצועית לארכיאולוגים ימיים

הכשרה ארכאולוגית ימית כבר ברמת הב"א (כיום היא רק ברמת המ"א, ורק בחוג לציטיליזציות באונ' חיפה) תוך שיתוף פעולה בין החוגים לארכיאולוגיה ולציטיליזציות ימיות בחיפה קביעת קריטריונים אקדמאים ומסלול הכשרה סדור למתן "תעודת חופר ימי", שתהיה בסיס למתן רישיונות חפירה וסקר לארכיאולוגים בעתיד.

6. פיתוח גישה המאחדת בין נושאי שימור מורשת תרבותית בחוף לים-ויצירת רשת אתרי מורשת חוף-ים7

7. שילוב בין תיירות צלילה לשימור

התווית תכנית לפארקים ארכיאולוגיים תת ימיים כולל אתרי צלילה מוכרזים כחלק ממדיניות שימור. יצירת אתרים כאלו על ידי שילוט מתאים של אתרים קיימים, או יצירת אתרים חדשים בהם מוצגים מתחת למים ממצאים שנמצאו בסקרים ובחפירות תוביל לעליה בתיירות הצלילה הספורטיבית.

